

UITGELICHT
JÓLAN VAN DER WIEL
JANUARI 2021

Voor de eerste serie 'Uitgelicht' ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van Fonds Kwadraat spreken we met ontwerper Jólan van der Wiel (1984).

Jolan van der Wiel - Water Vases in samenwerking met Lobbmeyr

Waar ben je op dit moment mee bezig?

Op dit moment ben ik bezig met het Smart Distancing System: een functioneel systeem waardoor het leuk wordt en is voor mensen om voldoende afstand te houden van elkaar. Het project is ontwikkeld in samenwerking met Nick Verstand en SINGA. In januari 2021 worden de eerste locaties met het Smart Distancing System geopend. Dit project is ontstaan toen alles dicht moest vanwege de intelligente lockdown en past helemaal in deze tijd. Hoe kunnen we social distancing op een toffe manier oplossen? Zo is het idee ontstaan.

Smart Distancing System i.s.m. Nick Verstand (fotografie: Joery Verweij).

Verder ben ik bezig met een groot project voor de waterschappen over waterbeheersing. Waar lopen de waterschappen tegenaan en hoe breng je dat over aan het publiek? Het plan is om op een eenvoudige manier kennis te ontsluiten om zo meer inzicht te krijgen in ons watermanagement. Het is een complexe materie waarover het grote publiek nog niet veel weet.

Bij het waterschapsproject wordt gedacht vanuit water. Dit deed ik al eerder bij mijn project *The Journey of a Raindrop* voor het modehuis Issey Miyake (foto links: *Journey of a Raindrop installatie i.s.m. Issey Miyake, 2019*). Je bedenkt een bepaalde cyclus voor het water en geeft het water een personage. De komende jaren wordt het project uitgerold via een interactieve 3d website, die zal worden uitgebreid met Augmented Reality toepassingen. Alles gaat in deze tijd digitaal; daardoor kan je nieuwe richtingen aangeven, wat heel tof is om te doen. Als de situatie rondom corona weer gestabiliseerd is, zal er een combinatie komen van digitaal, fysiek en Augmented Reality.

Ook voor het Zuiderzeemuseum werk ik aan een project over waterbeheersing, met onder andere een digitale projectie over het ontstaan en de ontwikkeling van Nederland vanaf de ijstijd tot nu. Voor het Le Grand Hornu Museum in België ben ik bezig met een project over water dat we dagelijks in ons huishouden gebruiken. We gebruiken gemiddeld zo'n 140 liter water per dag. Met een nieuwe imposante installatie zie je in één opslag hoeveel water we per dag gebruiken en waarvoor.

Waarvoor heb je de lening gebruikt?

Ik kreeg de lening van Fonds Kwadraat in 2017 voor Tropic City. Toen ontwikkelde ik mijn projecten nog vanuit een onderzoeksvraag. Dat doe ik nog steeds, maar eerst dacht ik alleen meer na over losse producten en technieken; nu werk ik vanuit thema's waar vaak heel veel nieuwe technieken tegelijkertijd voor worden ontwikkeld om samen een verhaal te vertellen. De lening van Fonds Kwadraat is een onderdeel geweest van een switch naar deze nieuwe manier van werken. Het is belangrijk dat ik een thema kies dat relevant gaat worden, zodat je ook bedrijven aan je kunt koppelen. De installatie Tropic City in het Scheepvaartmuseum is hier een goed voorbeeld van. Dat was een zeer kostbaar project, waardoor ik diep in de schulden ben geraakt. Maar uiteindelijk was het zeer relevant om een volgende stap te kunnen zetten en op lange termijn was het de investering dubbel en dwars waard.

Wat heeft de lening voor je betekend / wat was het resultaat?

Ondanks het feit dat Tropic City op korte termijn een enorme kostenpost was die moeilijk was op te vangen, is me dat uiteindelijk toch gelukt. Ik ben heel blij dat ik op mijn gevoel ben afgegaan dat zei dat dit de goede weg was. Op lange termijn was het namelijk essentieel voor mij om nieuwe lijnen aan te boren. Het idee om vanuit een thema te werken dat in de toekomst relevant gaat zijn, bleek goed te werken. Hierdoor heb ik mijn klantenkring kunnen uitbreiden met commerciële partijen, bedrijven die kijken waar de toekomst heen gaat en aan welke thema's zij hun merk willen koppelen.

Tropic City, installatie in het Scheepvaartmuseum, Amsterdam, 2017

Een concreet voorbeeld hiervan is *The Journey of a Raindrop*, dat ik tijdens de Salone del Mobile in Milaan in 2019 voor Issey Miyake heb gemaakt. Dit was een directe uitkomst van het vertellen van een verhaal over water, dat aansluit op hoe Issey Miyake kijkt naar design, kunst, ambacht en hoe zij hun bezoekers willen inspireren. Het was een nieuw soort project voor Issey Miyake en er was budget beschikbaar om het uit te voeren.

We worden min of meer doodgegooid met grote thema's en voor mij is het de kunst om die klein en tastbaar te maken, én informatief. Al met al was de lening van Fonds Kwadraat dus een belangrijk keerpunt voor mij om op een nieuwe manier te gaan werken.

Is er een plek, on- en/of offline, waar we je werk kunnen bekijken?

Op mijn website zijn veel projecten te zien. Op YouTube staat een filmpje over het Smart Distancing Project (<https://vimeo.com/424052530>). Verder ben ik ook actief op Instagram. Op dit moment heb ik een installatie in het Prinsessehof in Leeuwarden, maar die is nu helaas niet te zien omdat de musea gesloten zijn en de presentatie ook niet wordt verlengd.

<https://jolanvanderwiel.com/>

<https://www.instagram.com/jolanvanderwiel/>

Wat zijn je toekomstplannen?

Deze tijd heeft iets definitief veranderd; de dingen blijken niet te zijn zoals je denkt dat ze zijn. Het is belangrijk om hier flexibel op in te spelen door meerdere lijnen open te hebben staan. Dat zit hem vooral in projecten die op zichzelf kunnen gaan vliegen en bijvoorbeeld kunnen dienen als een start-up project. Mijn werkveld verschuift van het maken van een product / object naar het maken van een thema / installatie, tot een uiteindelijke start-up die door kan evalueren. Ik blijf er zijdelings bij betrokken, maar het lijkt mij ook een fijn idee als het los van mij kan komen en dus zonder mij kan vliegen.

Heb je een tip voor andere (jonge) ontwerpers?

Volg je onderbuikgevoel, doe het en realiseer je project. Wees niet te voorzichtig, dat is niet de manier om te overleven. Ik heb dat een paar keer gedaan en heb daar achteraf spijt van. Voel goed aan wat gaat werken en ga er dan ook voor. Angst is hierin een slechte raadgever. Blijf actief ondernemen. Elke tijd vraagt weer om zijn eigen werksoort en medium. Het gaat natuurlijk vaak ook over netwerken en dat is lastig op dit moment. Er kan nu veel niet, maar kijk vooral naar wat er wél kan. Het voordeel van als je beginnend bent, is dat je nog niet zoveel doorlopende kosten hebt. Dat geeft je een bepaalde vrijheid om tot interessante nieuwe dingen te komen.

*Moon Dress i.s.m. Iris van Herpen, 2013
(fotografie: Michel Zoeter).*